

Asinszāles triptihs: Trešā grāmata

Īans Tregilliss

Nepieciešamais ļaunums

The Milkweed Triptych: book three

Ian Tregillis

Necessary Evil

NEPIECIEŠAMĀIS LAUNUMS

ĪANS
TREGILLISS

IZDEVNIECĪBA
PROMETEJS

UDK 821.111(73)-31
Tr 323

Izdevniecība Prometejs

Ian Tregillis
NECESSARY EVIL
Copyright © 2013 by Ian Tregillis

The moral right of the author has been asserted.
All rights reserved.
Traslation copyright © 2013
Cover design:
© Tom Sanderson / The Parish Guidelines

Šis darbs ir fikcija. Visas personas, organizācijas un notikumi, kas aprakstīti šai romānā, ir autora iztēles auglis vai izmantotas fiktīvi.
Visas šī darba tiesības ir aizsargātas. Izdevumu reproducēt, kopēt vai citādi pavairot un izplatīt ir aizliegts bez apgāda rakstiskas atļaujas.

SIA Prometejs AB, Tilta ielā 20
www.prometejs.lv

No angļu valodas tulkojusi *Evita Bekmane*
Redaktore *Maija Džeriņa*

© Izdevums latviešu valodā, Izdevniecība *Prometejs*

ISBN 978-9934-8422-7-6

Grāmata iespiesta SIA Jelgavas tipogrāfija

Kejai, elegantākajai dāmai, kādu pazīstu.

Šo dzīvi, kā tagad dzīvo un esi dzīvojis, tev būs jānodzīvo vēlreiz.

Frīdrihs Nīče

*Ak Dievs! Ak Dievs! Ja tas būtu iespējams / Atsaukt izdarīto; atgriezt
vakardienu.*

Tomass Heivuds

Prologs

Viņai ir pieci gadi, kad nabadzīgais fermeris viņu pārdod ķertajam doktoram. Ārā valda drēgns un auksts rudens. Izsalkums viņas vēderu ir sarāvis čokurā. Viņa pietupstas uz ceļiem notraipītās ozolapās, turēdama terjeru aiz pakaļkājām, kamēr viņas brālis sunim no mutes cenšas izraut buljonā vārāmu kaulu. Kauls ir īsts dārgums, kura iekšpusē laistās tik vērtīgie kaulu smadzeņu gabaliņi. Suns rūc un smilkst; viņi nedzird, kā pietuvojas rati.

Fermeris jautā, vai viņi ir izsalkuši. Viņš saka, ka zinot kādu cilvēku, kas viņus varētu pabarot, ja vien viņi neiebilstu braukt viņam līdzi.

Viņi ir ar mieru. Kauls paliek sunim.

Fermera ratos viņa ieritinās sienā. Brālis ir viņu apskāvis, mēģinādams atvairīt drēgno aukstumu. Ratos kopā ar viņiem brauc vēl kāds zēns. Puisēnam klepojot, viņa krūškurvis sēc.

Viņi ierodas muižā. Lauks aiz mājās ir nobārstīts ar maziem melnas zemes uzbērumiem. Šur un tur kraukļi knābā zemes uzbērumus. Putni rausta ārā no zemes skrandaina apgērba driskas un ādas gabaliņus.

Doktors rūpīgi apskata bērnus. Viņa aptver, ka šis vīrietis viņus pabaros, ja viņam patiks tas, ko viņš redzēs. Taču viņam nepatīk vārgums.

Viņa vēro klepojošo zēnu. Slimība viņu ir pavisam novārdzinājusi. Un viņa ir neizsakāmi izsalkusi.

Viņa pagrūž puisēnu. Doktors ievēro zēna nespēku, un tas viņā iedveš riebumu. Drīz vien aiz lauku mājas parādās viens jauns zemes uzbērums. Un viņai tiek vairāk pārtikas.

Viņa apsver domu tāpat izrīkoties ar zēnu, kas ir viņas brālis. Varbūt tad viņa iepazīs patīkamo sāta sajūtu, taču brālis grib viņai palīdzēt. Un viņai var ievajadzēties citus viņa pakalpojumus, kad izsalkums tiktu remdēts.

Brālis netiek aizskarts.

ĀRĀ valda auksta un tumša ziema.

Doktors ir slimis vīrietis, ko ir iedzinusi ārprātā viņa paša izcilā ģenialitāte. Un viņš kaut ko vēlas panākt. Viņš pērk bērnus, lai tos pārveidotu. Kaut kā dziļāka meklējumos viņš nodara bērniem pāri, graiza viņus.

Visas dienas garumā viņš darbojas ar skalpeļiem, adatām, važām, urbjiem, vadiem. Karstu kaulu putekļu smaka, metāliska asins smarža, ozona smārds. Naktis piepilda šņuksti, raudas, vaidi. Mokas sasnieg kā sniegpārslas kupenās. Tāpat arī aug liķu skaits aiz lauku mājas.

Brālis viņu cenšas pasargāt. Viņš tiek sodīts.

Taču viņa izdzīvo. Dažreiz sāpes ir patīkamas, taču tajās reizēs, kad nav, viņa atkāpjas sava prāta tumšākajā nostūrī.

Ari brālis izdzīvo, viņa ir priecīga. Viņš ir noderīgs.

Doktors viņu bieži operē. Taču, vienalga, cik reīzu viņš atver viņas galvaskausu, vienalga, cik bieži pēta viņas smadzenes, lai atmodinātu apslēpto potenciālu, kura eksistencei tic tikai viņš, doktors nekad neievēro, ka viņa ir citādāka. Viņš neredz, ka viņa ir līdzīga viņam.

Pa to laiku viņa atklāj dzejas burvību. Kaltētu pļavas ziedu kārtošanas priekus. Viņa kolekcionē saullēktus un saulrietus.

Viņa aug. Tāpat arī viņas brālis. Garāki. Stiprāki. Gudrāki. Un viņiem pievienojas citi — daži no tiem, kas spējuši izturēt doktora gadiem ilgi veiktās pārbaudes. Viņa ar brāli atšķiras no pārējiem. Viņu āda ir tumšāka, tā ir kā tējā izmērcēta kokvilna, un viņu acis ir kā tumšas ēnas. Turpretī pārējiem ir gaiša āda un gaišas krāsas acis. Tomēr viņa ar brāli izdzīvo, un doktors viņus patur.

Kādu dienu tās garās ziemas vidū doktors gūst savus pirmos panākumus. Viņa nemākulīgā noņemšanās ļauj viņai tai izvairīgajai īpašībai, ko viņš sauc par *Gribas spēku*. Taču zēns, ar kura starpniecību viņš iegūst šo rezultātu, mirst. Tajos dažos mirkļos starp transcendentālo periodu un nāvi kļiedzieni satriec lauskās logu stiklus un sadrupina putekļos ķieģeļus. Doktors, šī islaicīgā triumfa attaisnots, divkāršo savus pūliņus. Viņš izurbj vadus cauri viņu galvaskausiem, lai smadzenēs iespraustu elektrodus. Viņš nospriež, ka elektroenerģija ir galvenais katalizators, lai tiktu dota viņai *Gribas spēkam*. Ja viņam neizdodas, viņš atver viņu galvaskausus un mēģina vēlreiz. Un vēlreiz. Doktors ir pacietīgs vīrietis.

Dažreiz sāpes ir tik spēcīgas, ka viņas prāta apakšzemes cietspums ir gandrīz par seklu, lai noturētu viņu drošībā. Daži no pārējiem salūst, viņi kļūst plānprātīgi vai mēmi. Tie, kas nesalūst, ir izkropļoti. Doktors ir viņu tēvs, viņi cenšas viņam izpatikt. Viņi domā, ka to spēj. Taču viņa zina, kā ir patiesībā. Pārējie neizprot doktoru kā viņa.

Doktors pieslēdz viņu pārveidotus prātus pie akumulatoriem, un izdzīvojušie viens pēc otra kļūst par pārcilvēkiem. Viņi lido. Viņi deg. Viņiem piemīt telekinētiskas spējas.

Tomēr viņa ir kā mīkla, ko doktors nespēj atminēt. Viņš neskaitāmas reizes arvien no jauna viņu ved uz laboratoriju, taču nekas neizdodas. Ķirurģiskās iejaukšanās viņu nemaina.

Līdz kādu rītu, kad viņa pamostas, viņas prāts ir liesmās.

Pār viņu grūst parādības. Viņai uzbrūk vīzijas par nepazīstāmām vietām un cilvēkiem. Caur viņas prātu šaujas spoži un skaidri tēli kā krītošas zvaigznes, mirgojot virs viņas apziņas debesu velves. Vīziju straujā rituma karstums sagrauj viņas ķermeni kā drudzī.

Gaismu teātris iegravē viņas acu plakstiņos zīmējumus. Viņas prātu apkampj kustīgs, viļņains uguns un ēnu zirnekļu tīkls. Sāp. Viņa vicinās ar rokām. Mēģina atbrīvoties no tīkla. Taču viņa vairs nespēj sevi atdalīt no mirdzošā gobelēna, kā jūra nespēj atbrīvoties no mitruma. Tas ir iesūcies viņā.

Viņa taustās pēc kaut kā konstanta. Izmantojot vien gribas-spēku, viņa piespiež savu prātu koncentrēties, izdalīt no haosa vienu tēlu, pirms vīziju kaskāde viņu padara traku.

Viss izmainās.

Tīkls mirgo, viļņojas, pārkonfigurējas. Viņas maņām uzbrūk jauna vīziju secība. Viņa tās redz, sajūt, saož un izgaršo, un dzird.

Zeme norij brāli.

Doktors militārajā formas tērpā.

Karš.

Milzīgāka un aukstāka, un dziļāka aizmirstība nekā tumšais nostūris viņas pašas prātā.

Viņa zaudē samaņu.

Kad viņa pamostas, viņa guļ savā kamerā uz akmens grīdas. Pār viņu ir pārliecies brālis. Viņš pašūpo viņas pakausi savā plaukstā, stipri pirksti glaužas gar viņas skūtā galvaskausa rugājiem. Viņa pirkstgali mirdz sarkanā krāsā. Viņam ieplešas acis. Brālis viņu piekodina nekustēties, paņem no saliekamās gultas spilvenu, paslidina to viņai zem galvas.

Trīcoša un nosalusi viņa uz visu noraugās caur mirgojošu aizkaru, caur pulsējošiem sudraba, zelta un ēnu pavedieniem. Caur viņas prātu vēlreiz izskrien tēli.

Brālis stāv... iesteidzas koridorā... steigā kādam patraucoties garām, lai izsauktu doktoru... dūsmīgi vārdi... koridorā izceļas liesmas... viņa ir iesprostota, viņas āda pārvēršas čulās, nomelnē, sačokurojas ellīgajā karstumā, kas izkropļo viņas ķermeni, izraujot no plaušām skābekli, pirms viņa spēj agonijā iekliegties, ak Dievs, kādas mokas, viņa sadeg dzīva, ak Dievs, AK DIEVS! —

Brālis metas uz durvju pusi.
Viņa mirs, ak Dievs, kāda agonija, ak Dievs! —
Viņa noklīdzas. Viņš durvīs apstājas.
Mirgojošie zirnekļu tikli ņirb, mirdz, atkal pārkonfigurējas.
Nākotne izmainās. Ugunsgrēka nav.

ĀRĀ valda spilgts un krāsains pavasaris.

Ir parādījies viņas *Gribas spēks*, un tas ir brīnišķīgi.

Pār viņu joprojām gāžas pieredzes kaskāde kā steidzīgs ūdenskritums, joprojām draudēdams viņu ietriekt neatgriezeniskā vājprātā. Kāda vājāka personība pieņemtu vājprātu kā palīdzību un patvērumu. Taču ne viņa. Tagad viņa saprot.

Visas ainas, ko viņa piedzīvo, ir viņas nākotnes fragmenti. Vienas no iespējamām nākotnēm. Vienas no bezgalīgi iespējamām.

Pa viņas vadiem augšup plūst *Götterelektron*, iekļūst viņas prātā, saduras ar *Willenskräfte* neskaidrajām aprisēm un izsprāgst triljons iespēju tīmekļa pavedienos. Viņas acu priekšā izplešas potenciālās laika līnijas. Neskaitāmi zeltaini pavedieni, katra nākotnes taka sazarojas nesaskaitāmās variācijās, katra variācija nesaskaitāmās variācijās un tā tālāk, un tālāk, un tālāk, un tālāk. Katra viņas izvēle pārbīda pasauli no vienas taku kopas uz citu.

Viņa ir praviete, orākuls, gaišreģe. Viņa nav nekas cits kā Likteņa inkubators. Iespējamo nākotņu tīklojums ir bezgalīgi plašs, jo tālāk viņa ieskatās, jo plašāks tas kļūst. Nepieciešams prāta spēks un griba izdibināt nākotnes dzīles, lai izpētītu varbūtības vistālākās robežas. Viņas vizinošajai varai ir horizonts, tā ir robeža, ko veido viņas vājums.

Viņas jauno spēju pirmajās traušlajās stundās viņa nespēj ieskatīties nākotnē tālāk par dažiem mirkliem. Brālis skrien, lai pasauktu ārstu, viņa mirst ugunsgrēkā; viņš paliek pie viņas, viņa izdzīvo.

Praktizējot jaunās spējas, viņa spēj ieskatīties dažu stundu tālā nākotnē. Pasaka brālim, ka ir izsalkusi: viņš atnes sautētu gaļu, maizi

un strūdeli ar ķiršiem. Nogaida stundu, tad pasaka brālim: strūdeļu vairs nav. Nogaida divas stundas, tad pasaka, ka viņa ir izbadējusies: doktors pieķer, ka brālis neievēro komandanta stundu, soda viņu ar diennakti zārķveidīgajā kastē; brālis aplauž nagus, cenšoties izklūt ārā.

Pēc dažu dienu treniņiem viņa var kontrolēt notikumu gaitu nedēļu tālā nākotnē. Nozagt no virtuves nazi, iedurt brālim kaklā: bezgalīgā tīklojuma sazarojumi pazūd un tiek nomainīti ar citiem, kas sākas ar seklu kapavietu un nedzēstu kaļķu maisu.

Šis process ir skaists. Hipnotizējošs. Viņa to noskatās atkal un atkal. Viņa iemācās kontrolēt savu gribu kā skalpeli, iemācās apcirpt lēmumu koku, iemācās nošķirt nevēlamo iespēju pūkas. Jo vairāk viņa paplašina redzesloku, jo varenāka viņa kļūst. Tomēr joprojām pastāv uzdevumi, ko viņa nevar paveikt, notikumi, ko nevar īstenot. Viņa nevar panākt, lai jūnijā snieg. Viņa nevar panākt, lai brālis nākamajās divas dienas iemīlas. Nekas no tā, ko viņa dara, nevar panākt, lai nākamajās sešās stundās doktors paklūp uz muižas kāpnēm un lauž kaklu. Taču jo tālākā nākotnē viņa iemācās ielūkoties, jo vairāk iespēju paveras. Kāpēc steigties? Pēc trim dienām būs lietusgāze. Doktors būs apāvis galošas. Viņš tās atstās muižas trešajā stāvā aiz savām durvīm, lai nepiebradātu istabu. Viņš novēros ikdienas treniņus pa kabineta logu. Viņa novērsīs uzmanību, īstajā laikā piemiedzot ar aci vienam no pārējiem subjektiem; viņam zudīs koncentrēšanās spējas, un viņš savā *Willenskräfte* izvirdumā iznīcinās smalki veidoto aprīkojumu. Doktors kļūs nikns. Atcirtīs vaļā durvis. Neievēros galošas. Piezemēsies lejā pie kāpnēm, skriemeļu skabargām duroties ārā no viņa nedzīvā kakla.

Viņa var nogalināt doktoru, piemiedzot ar aci. Viens vienīgs olis var panākt, ka sākas zemes nogrūvums; viena vienīga sniegpārsla var izraisīt sniega lavīnu.

Tomēr viņa šeit jūtas ērti. Doktora nāve mainītu kārtību muižā, sagrautu viņas ērtības. Doktors dzīvos nedaudz ilgāk: viņa ir izlēmusi viņa likteni.

Viņa ir nometusi savas bērības pārziemošanas kūniņu, lai saulē izplestu spārnus.

Viņa ir tauriņš, kura dēļ rodas orkāni.

ĀRĀ valda karsta, zaļa un brīnišķīga vasara.

Viņai ir plašas un manevrējamās spējas. Bezgala izsmalcinātas. Viņa var panākt, lai jebkurš izdarītu praktiski jebko, ja vien viņa vēlēšies nākotnes notikumu gaitu tiklojumā pietiekami ilgi un rūpīgi meklēt. Ja vien vēlēšies izmēģināt neskaitāmās variācijas, balstoties uz īsu sarunu vai acumirklīgu mijiedarbību ar personu. Bezgalībā vienmēr ietilpst kāda laika līnija, kurā viss notiek pēc viņas iegribas.

Doktoram nav pa spēkam aptvert sevis radītā vērienu. Viņa tiksminās par šo paradoksu.

Viņa paplašina savu redzesloku līdz vairākus gadus tālai nākotnei. Un, kad viņas vara ir kļuvusi pietiekami ievērojama, viņa dara to, ko darītu jebkura sevi cenoša pusdieviete: viņa pareģo savu likteni. Likteņus.

Ak vai! Viņa nav īsta dieviete, viņa nedzīvos mūžīgi. Taču, bez šaubām, pareiza izvēle atbilstošajā apstākļu sagādīšanās brīdī nodrošinātu viņai garu dzīvi. Viņa iedziļinās nākotnē, lai meklētu to dienu, kad viņas ķermenis beidzot mirs. Vai viņai ir deviņdesmit gadu? Vai viņa ir nodzīvojusi gadsimtu?

Pa vidu viņa redz, kā neskaidri iezīmējas citi notikumi. Visas laika līnijas rāda, ka drīz visu pasauli aprīs karš. Tas viņu neuztrauc. Ērtas trajektorijas atrašana kara gados ir tīrais nieks.

Vispirms viņa izpēta visdaudzsološākās iespējas. Viņa izdibina nākotni un ienirst tajā arvien dziļāk, kamēr paralēlo notikumu gaitu sazarošanās un pārzarošanās ir savijusi iespēju pavedienus viskvalitatīvākajā iznākumā... un atklāj, ka kaut kas viņu vēro.

Kaut kas, kas slēpjas laika līniju *spraugās*.

Starpmatēriju šausmas, kas ložņā pa vietām, kurās nekam nevaradzētu eksistēt. Titāniskas. Ļaunprātīgas. Tās pamana viņu. Un tās ir niknas.

ATKAL ziema. Vien ledus un ēnas.

Nedēļām ilgi viņu moka murgi. Paiet vēl ilgāks laiks, līdz viņai atkal parādās drosme izpētīt nākotnes dzīles. Un, kad viņa to dara, viņa sastopas ar to pašu smacējošās ļaunprātības sienu, ar to pašu sajūtu, ka ārpus notikumu gaitām viņu vēro kaut kas bezgalīgs un sens. Katra nākotnes izpēte kā vienmēr, atmetot atzarus, kas jau ir pārāgri aplauzti, kad viņa tiek nošauta, nožņaugta, zibens sasperta, beidzas ar to, ka viņa iekrīt pirmatnējā haosā. Beidzas ar tik dziļu tumsu, ka tās priekšā pat viņas bezbailīgā sirds dreb bailēs.

Viņa cenšas atkal un atkal, un atkal, un atkal. Tomēr viņa nevar izvairīties no šīs bojāejas. Viņa uzzina, ko viņa var izdarīt.

Šos dēmonus sauc par eidoloniem. Tie ir it visur laikā un telpā. Tie ir java starp visuma ķieģeļiem. Tie ir radības, kam piemīt absolūtā griba, un tie nicina cilvēci. Nicina to traipu, to bojājumu, ko cilvēce nodara citādi perfektajā visumā, jo cilvēki nav nekas cits kā bezjēdzīga telpas un laika nejaušība — nenozīmīgi insekti — mūžīgi iekalti važās sava laika un telpas robežās, tomēr kaut kādā veidā jūtīgi, un viņiem piemīt ierobežota veida izvēles brīvība. Nekas cits nespētu aizvainot eidolonus vēl vairāk. Tādējādi tie meklē veidus, kā izskaust šo aizvainojumu.

Taču eidolonu bezgalība ir viņu vājība; cilvēces nenozīmīgums uz visuma neizmērojamā fona ir to glābiņš. Visas cilvēces eksistence ir atkarīga no demarkācijas. Šis ir bistams līdzsvars, stabils vien tik ilgi, kamēr eidoloni precīzi nesaskatīs cilvēci.

Taču tie saskatīs, jo pasaulē ir burvji. Vīri, kas sazinās ar eidoloniem. Vīri, kas grib uzlabot eidolonu izpratni par cilvēci apmaiņā pret fantastiskiem, neiespējamiem varoņdarbiem, jo dēmonus dabas likumi neierobežo.

Šausmas, kurām burvji ļaus vaļu, izlaižot tās brīvībā, ir uzglūnošā kara sekas. Pat viņa nevar šīs šausmas novērst. Tās ir pārāk milzīgas un tuvojas pārāk strauji.

Pasaule izvēlējās iet pa šo ceļu, pirms varas groži tika ielikti viņas rokās. Pasaules gals daudzās laika līnijās pienāk jau kara laikā. Pastāv

arī citas nākotnes iespējas, sarežģītāki un ne tik iespējami scenāriji, kuros eidoloni aprīj pasauli vairākus gadus pēc tam, kad karš ir beidzies. Varbūt pat vairākas desmitgades vēlāk. Tomēr pat iespēju vistālākajos atzaros, vislikumainākajās un neticamākajās laika līnijās viņa spēj saskatīt, ka viss beidzas ar tumsu. Visam pieliek punktu eidoloni.

Arī viņai.

Pilnīgi visās laika līnijās.

GADALAIKI mainās. Viņa pūlas atrast kādu jēgu savā liktenī. Viņa ieslīgst nihilismā. Brālis nesaprot. Viņš nespēj. Viņas intereses sniedzas stipri tālāk, nekā mirstīgie spēj izprast.

Kāda jēga būt pa pusei dievietei, ja viņa nevar izmanīt vissvarīgāko. Ja nespēj mainīt savu likteni?

Viņa mēnešiem ilgi iegrimst nesakarīgos nākotnes pētījumos. Viņas izmeklējumos vairākkārt parādās vieni un tie paši cilvēki, tai skaitā viņas brālis. Daudzveidīgajās nākotnēs šo cilvēku likteņi ir savīti kopā ar viņas likteni. Taču viens cilvēks viņu īpaši ieinteresē. Dažās laika līnijās viņu mijiedarbība ilgst vien pāris mirkļus. Taču tam nav nozīmes: viņa viņu satiek atkal un atkal, un atkal.

Viņa vārds ir Reibolds Māršs. Viņš ir spēcīgs. Drosmīgs. Skaists. Viņu nomāc dusmas. Viņš nav tik gudrs kā viņa, taču tas nav nekāds grēks.

Nepārprotami viņiem ir jābūt kopā. Kāda gan cita iemesla dēļ lai šis lieliskais svešinieks parādītos tik daudzās viņas nākotnēs?

Viņa piedzīvo kaut ko jaunu: iesākumā tas ir kā kamols kaklā, pēc tam tas pārvēršas par brīnišķīgām sāpēm viņas krūškurvī, par tauriņiem viņas vēderā un noplūst gar mugurkaulu uz leju, lai radītu siltumu kājstarpē.

Viņa izspēlē pavešanu. Izpēta nākotnes, kurās viņa savaldzina viņa sirdi. Viņš ir dzēlīgs vīrietis un dažkārt neciešams. Taču mīlestība ir vien kārtējās emocijas, un viņa var panākt, lai jebkurš darītu praktiski jebko, sajustu gandrīz jebko, ja viņa tam veltītu pietiekami

daudz laika un pacietības. Un pastāv arī laika līnijas, kurās viņš pado-
das viņas šarmam. Grūti pieejamas un retas, bet tās eksistē. Vientuļās
naktīs viņa gūst baudu, kamēr vēro viņu guļam. Tieši vienā no šādām
naktīm, kas pavadīta, iztēlojoties, kā viņa raupjās rokas glāsta viņas
kailo ķermeni, viņa atklāj, ka Reibolds Māršs var būt kaut kas vairāk
nekā viņas mīļākais.

Viņš var būt viņas glābējs. Viņš var izglābt viņu no eidoloniem.

Ko Reibolds iesāktu, nostādīts neizbēgamā likteņa priekšā?
Eidoloni pieliek punktu katrai laika līnijai. Tomēr viņš uz to raudzī-
tos citādāk: tādējādi beidzas katra *iepriekš eksistējusi* laika līnija.

Tad kāpēc gan neizveidot jaunu laika līniju? No nekā.

Viņa uztraužas gultā sēdus, pirmās orgasma trīsas jau ir
piemirstas.

ATKAL pavasaris. Tauriņš izpleš spārnus.

Pārspēt viltībā eidolonus ir pirmšķirīgs izaicinājums. Vienī-
gais izaicinājums, kam vērts pievērst savu uzmanību. Tas kļūst par
viņas vienīgo rūpi, kam bez mitas tiek veltītas viņas pūles gadiem ilgi:
noslīpējot manipulācijas, caurdurot vispiņķerīgāko paradoksu tumšās
sirds, atmetot neskaidro nākotnes iespēju variantus, izsprūkot sveikā
no saniknotu sabiedroto un apņēmīgu ienaidnieku nagiem, desmit-
gadēm ilgi vērpjot cēloņus un sekas.

Viņa visu izpēta līdz sīkumiem, nepaļaujoties uz labu laimi.
Viņas plānam jātiek īstenotam tik daudzu gadu garumā, ka viņa
nedrīkst pieļaut pat vissīkākās nobīdes, jo tās var pārvērsties ciklonos,
kas spējīgi saraut gabalos viņas mahināciju smalkos pavedienus. Tas ir
Hērakla cienīgs varoņdarbs. Un viņai tas izdodas.

VISS sāksies ar vīru vārdā Krasnopoļskis.

Drīz vien doktors Spānijas Pilsoņu karu izmantos kā iespēju,
kur pārbaudīt savu bērnu spējas kaujas apstākļos, tādējādi saviem lab-
dariem pierādot, ka var piepildīt viņu sapņus par uzvaru. *Willenskräfte*

triumfējošie varoņdarbi tiks nofilmēti, lai varētu veikt turpmākus pētījumus. Krasnopoļskis būs viens no kinooperatoriem. Viņš būs liecinieks cilvēkiem nedabiskām spējām. Spējām, kas viņam nešķītīs normālas.

Viņai būs viegli panākt, lai Krasnopoļska satraukums pārvērstos domās par dezertēšanu. Briti nosūtīs spiegu, lai viņu savāktu. Spiegu vārdā Reibolds Māršs.

Reibolds un viņa pirmo reizi saskatīsies Barselonas ostā. Viņa piecirtīs āķi, piemiedzot ar aci.

Un tādējādi pēc tam, kad būs sācies karš, Reibolds atgriezīsies kontinentā, turpmāk meklējot informāciju par doktora muižu. Viņa ļaus viņam sevi sagūstīt. Reibolds atvedīs viņu uz Angliju, kur viņš un viņa kolēģi viņu parādīs eidolonam. Eidoloni redzēs arī Reiboldu un sajūtīs, ko viņa Reiboldam paredzējusi nākotnē. Viņš piesaistīs eidolonu uzmanību. Un tas brīdis kļūs par viņas enkuru, par potzara vietu, no kuras veidosies jauna laika līnija. Taču no tā brīža būs vēl tik daudz kas jāpaveic.

Vadoties pēc viņas norādījumiem, brālis viņu glābs. Viņa kļūs par visvērtīgāko padomdevēju augstākajiem militārajiem ešeloniem. Viņa tiem palīdzēs iznīcināt Lielbritānijas armiju Denkerkas pludmalēs, vadīs Lielbritānijas pretgaisa aizsardzības sistemātisku sagraušānu. Viņas *Willenskräfte* kļūs par skalpeli, kas nogriezīs visas cerības.

Tikmēr Reibolds centīsies nodibināt ģimeni. Diezgan sāpīgi viņu iedomāties kopā ar citu sievieti. Tomēr tā ir nepieciešama viņas plāna sastāvdaļa. Turklāt viņa aplamā apmātība ar vasarraibumaino kuci nebūs mūžīga. Viņš ir radīts tikai vienai sievietei un nevienai citai: tā sieviete spēj ielūkoties laikā, un viņš ir tas vīrietis, kas apmānīs laiku.

Viņa sarīkos bombardēšanas uzbrukumu, kas nogalinās Reibolda mazo meitiņu. Viņš aiz skumjām sajuks prātā. Aiz bēdām viņš kļūs neuzmanīgs. Viņš būs iniciators pēkšņam uzbrukumam muižai. Briti izmantos eidolonus, lai savus kareivjus nogādātu Vācijā. Tā būs

ļoti atjautīga ideja, taču viņa izjauks britu plānus, lai panāktu, ka briti izmisumā atkāpjas. Pirms eidoloni atgriezīs Lielbritānijā vien dažus izdzīvojušos, tie pieprasīs Reibolda nākamo bērnu.

Lai Lielbritānija izdzīvotu karā, tai būs jāveic radikāli pasākumi. Reibolda tautieši pieveiks Vērmahtu, radot pārdabisku ziemu, un pievilinās sarkanarmiju, lai tā pabeidz šo darbiņu. Viņu viltīgais gājiens izdosies. Taču muiža kritīs padomju varas rokās, par spīti Reibolda pūlēm to novērst. Padomju vara piesavināsies doktora darba augļus.

Tai skaitā arī viņu. Un viņas brāli.

Vairāk nekā divdesmit gadus notikumi ritēs savu gaitu, viņai neiejaucoties. Lielbritānijas impērijas un Padomju Savienības attiecības būs nestabilas un iestrēgušas strupceļā. Vienas rīcībā būs eidoloni, otras — doktora pētījumi. Taču, kad pienāks īstais brīdis, viņa kopā ar brāli izbēgs no gūsta. Un viņu atgriešanās Anglijā atgriezīs Reiboldu darbā.

Tajā laikā viņš būs pavisam cits cilvēks. Saliekts, bet ne salauzts. Viņa laulību būs izpostījis eidolonu samaitātais bērns. Taču viņš visu pacietīs, jo Lielbritānija būs brīva, viņš pacietīs, jo ticēs, ka viņa nesītie upuri ir jēgpilni.

Tajā laikā padomju vara būs uzlabojusi doktora tehnoloģiju. Tomēr Reibolda centieni likvidēt padomju *Willenskräfte* armiju izgāzīsies, un viņš šausmīgi cietīs (viņš netiks nogalināts, viņa to nekad nepieļautu). Viņa mīļotajai Lielbritānijai nežēlīgi uzbruks.

Tad un vienīgi tad Reibolds beidzot būs īstajā emocionālajā stāvoklī, kāds viņai nepieciešams, lai realizētu savu plānu.

Savā izmisumā un dūsmās viņš ļaus vaļu eidoloniem. Taču eidoloni iemiesosies viņa bezdvēseliskajā dēlā un, izmantojot cilvēka acis, pilnībā saskatīs cilvēci. Reibolda ciešanas kļūs par katalizatoru, kas iesviedīs viņu laika līniju ļaunprātīgajā bezdibenī.

Bet. Viņa jau sen pagātnē būs izmetusi enkuru, jau labu laiku pirms tam izmetusi ēsmu, lai pievilinātu Reiboldu atgriezties. Un tās pasaules pēdējos pastāvēšanas mirkļos, kad viņš beidzot uzzinās viņas plānu, viņš rīkosies, lai viņu glābtu.

Viņš pat nesapratīs, ka dara to viņas dēļ. Viņš domās, ka viņam dota otra iespēja izglābt savu mazo meitiņu.

Taču nozīmē ir tikai tam, ka viņš atmaigs un ļaus pēdējam burvim sevi nosūtīt atpakaļ pagātnē. Viņš ieradīsies tieši jaunās laika līnijās atzara vietā.

Tādā laika līnijā, kurā eidoloni viņu nenotvers.

Glābt sevi nozīmē ar jauniem diegiem izšūt iespējamo nākotņu gobelēnu. Tas nozīmē, ka jāsalauž Reibolds Māršs, vīrietis, ko viņa mīl, un jāpārvērš viņa skumjas par instrumentu, kas iznīcinās pasauli.

Tas nozīmē kārdināt viņu ar vienīgo, ko viņš vēlas vairāk par visu pasaulē. Tas nozīmē ievilināt viņu atpakaļ pagātnē.

Un tas izdosies.

1

*1940. gada 12. maijs
Vestminstera, Londona, Anglija*

Es pieplaku pie zemes vilkābeļu dzīvzoga sāpīgajos apskāvienos, manās ausīs joprojām atbalsojās kliegzieni no mirstošās pasaules.

Manu skalpu kutināja karsti sviedri, taču mans ķermenis trīcēja no dzestruma, nelabas dūšas un eidolona pieskārieniem, ko joprojām jutu uz savas ādas. Līdz šim nebiju apzinājies, cik šķebinošas ir šīs sajūtas, kamēr tie dēmoni nebija mani pārceļuši un salikuši pa gabaliņam atkal kopā divdesmit triju gadu tālā pagātnē.

Es biju ceļotājs laikā. Bēglis no pasaules gala. Vienīgais izdzīvojušais stihiskajā nelaimē, ko pats izraisīju.

Debesis rietumos aiz plašās, karaliskās parka teritorijas bija nosarkušas oranži rozā. Pēdējie mijkrēšļa mirkļi ļāva saskatīt Sv. Džeimsa parka apgaismes stabu siluetus. Viss tumšs, neapgaismots. Vienīgā gaisma spīdēja caur šauro spraudziņu starp tumšajiem aizkariem, kas aizklāja logu man aiz muguras; blāvas gaismas strēle spīdēja caur ēnām virs manas slēptuves. Londonai piemita lempīga klātbūtnes sajūta, ko naktī varēja vienīgi sajust, nevis redzēt. Aiz manis slējās aptumšotā Admiralitātes ēka. Es varēju saost neseno lietusgāžu mitrumu un koksnes sulu, kas tecēja gar vilkābeli vietās, kur savā steigā, lecot ārā pa logu, bija aplauzis tai zarus. Viss bija

kluss, tikai laiku pa laikam tālumā garām Vaitholai aizdūca kāda automašīna.

Tumsa šai vietai un laikam piešķīra negaidītu intimitātes sajūtu. It kā satiktu sen neredzētu mīļāko, kas pamesta pirms ļoti ilga laika, un atklātu, ka viņa pa šiem gadiem nemaz nav mainījusies.

Šis bija 1940. gada pavasaris. Otrā pasaules kara pirmās dienas, vēl pirms Francija krita un pirms mēs zaudējām armiju Denkerkas pludmalēs. Vēl pirms garajā notikumū ķēdē tika sagāzti pirmie domino kauliņi, sasniedzot savu kulmināciju desmitiem gadu vēlāk kā dēmoniska apokalipse.

Mans uzdevums bija pārraut šo ķēdi. Kaut kādā veidā.

Šī uzdevuma smacējošais svars laupīja man gaisu. Es nespēju izprast tā visa milzīgo vērīenu neapreibstot. Manas iekšas aiz krampjiem savilkās.

Es ievilku dziļu elpu un centos iejusties šeit un tagad. Iepriekšējā dzīvē es biju dārznieks, tāpēc koncentrējos uz tuvējo apkārtni.

Vietām virs nekoptā dzīvzoga slējās jauni dzinumi. Tie izjauca krūmāja gludo, vienmērīgo līniju. Slaidie zari tikko bija sākuši plaukt baltos maija ziedos, un mana drebēšana viegli purināja zaļos ērkšķus pret Admirālītātes loga stiklu. Tieši šādi ērkšķi, lecot ārā pa logu, bija saplēsuši manu kreklu. Tie skrāpējās gar manu ādu no vidukļa līdz pat padusei.

Tas droši vien bija uz ātru roku sameistarots dzīvzogs, stādīts pirms gadsimta vai senāk. Taču bija karš, un cilvēkiem bija risināmas svarīgākas problēmas tā vietā, lai aplīdzinātu dzīvzogu.

Šis vienkāršais novērojums vairāk nekā jebkas cits, pat vairāk nekā aptumšošana, man lika pieņemt realitāti. Vilam tas bija izdevies. Vils mani bija nosūtījis atpakaļ.

Iedomājieties: vīrietis, kam vēl nav piecdesmit trīs, mazliet smagāks nekā vajadzētu būt, ko nomoka ceļgala sāpes, kam piemīt smags raksturs un kura seja un balss ir uguns izķēmotas! Uzdzeniet viņam nelabu dūšu, drudzainu pašsajūtu, pametiet viņu vienu! Tagad

skatieties, kā viņam saliecas mugura, kā izmisumā nosligst pleci, cīnoties ar neiespējamā uzdevuma apjomu!

Tas biju es.

Kad kāds tuvojās Admiralitātes logam, pa kuru es biju izlēcis, grabēja grīdas dēļi. Es atkāpos dziļāk starp vilkābeles zariem, sakodis zobus, jo dučiem jaunās vietās dūrās ērkšķi. Es piespiedu muguru pie aukstās, cietās Admiralitātes sienas un centos neelpot. Man sāpēja muskuļi no pūlēm netrīcēt, lai neviens neizdzirdētu, ka pie palodzes sitās zari. Man ierūcās vēders.

Kāds sakārtoja aptumšošanas aizkarus. Mani apņēma tumsa.

Un tad ēnās iznira kādas sievietes balss. Viņa noteikti stāvēja tanī kabinetā, pa kura logu es biju izlēcis, vien dažas pēdas tālāk no manas pašreizējās atrašanās vietas aukstumā un tumsā. Viņas sacīto aplāpēja logs un aizkari, bet es tomēr varēju saklausīt. Man šķiet, ka viņa gribēja, lai es dzirdu.

„Ak!”

Es pazinu šo balsi. Vēderu sažņaudza vēl viens krampis.

Kāds vīrs vaicāja skarbā balsī: „Kas?”

Protams, ka es atpazinu arī *viņa* balsi. Taču par to es vēl nebiju gatavs sākt domāt.

„Tas izdevās,” teica sieviete.

Dievs mans liecinieks, ka, viņai to sakot, es varēju sadzirdēt, kā uz augšu izliecas viņas mutes kaktiņš. Vien divi vārdi, taču tas bija pietiekami daudz, lai viss mans ķermenis no jauna nodrebētu.

Grēta. Gaišreģe, kas desmitiem gadu bija manipulējusi ar pasauli — nogalinājusi manu meitu un izpostījusi manu laulību — ar savu paradoksālo piedāvājumu izbēga no eidoloniem pēdējā pasaules dienā. Es un visi cilvēki, kas man bija dārgi, nebija nekas vairāk kā nevilšas figūriņas Grētas ilgajā, komplicētajā šaha spēlē. Tāpat arī Lielbritānija, Trešais reihs un Padomju Savienība. Visi tikai marionetes. Es vēlreiz notrīsēju, šoreiz jau dusmās.

Tas izdevās.

Jā, tas bija izdevies. Viņa bija viltīgi panākusi, lai es ļauju vaļu eidoloniem. Un tad, kad mums visapkārt beidza pastāvēt pasaule, viņa man deguna priekšā bija novicinājusi burkānu, no kura es nespēju atteikties: iespēju izglābt manu mirušo meitu. Jo viņa zināja, ka Agnese bija vienīgā ēsma, kas bija pietiekami spēcīga, lai izrautu mani no apātijas. Līdz tam brīdim mani īpaši neuztrauca, ka pasaulei pienācis gals.

Un tagad viņa zināja, ka es esmu šeit. Zināja, ka ir uzvarējusi.

Vai tiešām viņa bija uzvarējusi?

Mana Grēta, mana *bête noire* — Grēta, kas izraisīja bombardēšanas uzlidojumu, kura laikā mira Agnese; Grēta, kuras rēgs pēdējās desmitgades kopš kara beigām mani bija vajājis katru dienu — gāja bojā ar visiem pārējiem, kad eidoloni pasaules pastāvēšanai pielika punktu. Bet, protams, viņai bija vienalga. Lai gan viņa bija ārprātīga, viņa savās rokās turēja dievu varu. Tādējādi viņas ilgās spēles rezultāts nebija nekas vairāk kā grūti izprotama sevis upurēšana. Viena māņu kustība eidoloniem, nedaudz pārdabiskas roku veiklības, lai cita viņas versija varētu baudīt dzīvi. Lai cita Grēta, šīs jaunās, tikko radušās laika līnijas Grēta, varētu dzīvot mierā, nebaidoties no eidoloniem.

Man bija piešķirta šī privilēģētā perspektīva. Nelabi paliek no tā, ka paša acīm kā viens no savējiem varu lūkoties uz viņas ķēķī vērptajām, aukstasinīgajām mahinācijām. Tās sievietes psihozes pakāpe ir pretīga. Šausminoša.

Es saliecos un rīstījos, kamēr soļi atkāpās un *viņš* aizveda ieslodzīto atpakaļ uz kameru. Es zināju, ka viņš to dara, jo pats biju tur atradies, pats esmu bijis *tur*. *Tieši tagad. Bet tāpat arī viņš.*

Vai tas biju es, kas te tumsā trīcēja, svīda un asiņoja? Vai arī es biju tas otrs cilvēks drošībā un siltumā Admiralitātes telpās? Manā prātā bija viņa atmiņas, bet viņa prātā nebija manējo. Viņam nebija manu rētu. Viņš nebija izkropļots un bez mitas nejuta sāpes rīklē. Viņš nebija cietis divas sakāves, cenzdamies veidot ģimeni.

Iedomājoties par ģimeni, caur manu aizmiegto acu kaktiņiem izspraucās asaras. Mana mīļotā meitiņa Agnese tik pāragri mirusi.

Mans dēls Džons, bezdvēseliska būtne, ko iztukšojuši eidoloni, lai sev atvieglotu cilvēces izskaušanu. Un mana sieva Līva ar vasaras raibumiem, dzēlīgu asprātību un indīgiem aizvainojumiem.

Es atskārtu kaut ko jaunu tik spēcīgi, ka man sagriezās iekšas un kuru katru brīdi manu zarnu udeņainais saturs varēja izsprāgt ārā. Šis ir 1940. gads. Nekas no tā visa vēl nav noticis. Līva joprojām *viņu* mīl. Mīl tā, kā jau sen nebija mīlējusi mani. Mīl viņu tā, kā viņš nav pelnījis. Tas nebija godīgi. Ienīstu viņu par to. Taču mana prāta auglīgajā augsnē sāka dīgt kādas idejas sēkla. Es nespēju to izmest no galvas. Nemaz negribēju izmest.

Es nogaidīju, līdz biju drošs, ka Grēta un viņas pavadonis ir nogājuši pagrabstāvā un iekšpusē vairs neviens nedzirdēs mani spraucamies caur dzīvžogu. Kamēr kūlos ārā no vilkābelēm, Sv. Džeimsa parkā ūjināja pūce. Pēc dažām lamājoties pavadītām minūtēm biju ticis ārā ar veselu rindu jaunu skrāpējumu. Tie asiņoja, kamēr pār Horsgārdas parādes laukumu grīļodamies devos uz parku.

Es nedroši spēru savus soļus; daudzi pilsētas parki bija nodoti izmantošanā aizsardzības vajadzībām. Es iekūleņoju tranšējā, kas droši vien bija izrakta, lai iegūtu smiltis, ar kurām piepildīt maisus.

Mana galva dunēja vienā ritmā ar pulsējošajiem sviedriem, kas tecēja man gar deniņiem. Caur manu ķermeni izlauzās vēl viens nelabuma vilnis. Udeņainā sajūta zarnās lika man pielikt soli. Taču es zināju, ka parkā nav publiskās tualetes. Nu ne jau 1940. gadā. Un man vairs nebija laika, lai tādu sameklētu.

Notupstoties dubļos pie ezera, es atcerējos, ka reiz ap ezera krastu bija uzslietas teltis. Starpzona. Šis atmiņas, traucoties cauri galvai, uzjundīja citas, it sevišķi vienas par kādu divainu un biedējošu tikšanos. Taču manas domas atkal aizņojoja. Es nevēlējos par to domāt, lai gan nespēju sev īsti pamatot iemeslu.

Mans atvieglojums bija īslaicīgs. Es tikko biju uzvilcis kājās bikses, kad manā sejā tika iespaidināta gaisma. Maigā, pulsējošā sajūta manos deniņos pārvērtās par pamatīgām galvassāpēm.

„Hei, ko tad tu te dari?”

Ak augstais Dievs, nē! Ne tagad.

Es nespēju neko saskatīt, jo manās acīs spīdināja gaismu. Ēnās ārpus lukturīša gaismas plivinājās kaut kas bāls. Iespējams, ka tas bija mutautiņš. Kāda cita balss, kas skanēja tā, it kā runātājam būtu aizspiests deguns, teica: „Jēziņ! Man liekas, ka viņš iekakāja ezerā.”

„Man ir slikti,” es nobubināju. Katrs izteiktais vārds dedzināja manu rīkli.

Pamazām apjautu sava pazemojuma patiesos apmērus, tas noteikti bija vislielākais visā manā nožēlojamajā dzīvē. Iespēja, ka Grēta to bija paredzējusi, padarīja visu vēl ļaunāku. Tanī brīdī man bija vienalga par pasaules glābšanu. Gribēju, lai šis uzdevums izkūp gaisā.

„Var jau būt,” teica otra vīrieša balss, „bet karaliskais parks nav jūsu privātā tualete. Tas nu ir vienkārši pretīgi.”

Pirmais vīrietis pavērsa sānis kabatas lukturīti, lai tas nespīdētu man tieši acīs. Es varēju saskatīt, kā iemirdzas policista žetons un policista ķiveres siluets.

„Ser, parādiet man savu identifikācijas karti!”

Un tanī brīdī es sapratu, ka esmu iekļuvis nepatīkšanās. Bailes bija tik lielas, ka šķita — es iegrimšu dubļos.

Viņa Majestātes valdība, sākoties karam, visiem pilsoņiem 1939. gadā bija izsniegusi identifikācijas kartes. Mēs tās lietojām līdz piecdesmito gadu sākumam, kad beidzot tika izveidota nožēlojamā Iedzīvotāju reģistrācijas programma.

Taču tam nebija nozīmes. Jo šodien, 1940. gadā, kara laikā, likums man uzlika par pienākumu policistiem uzrādīt savu identifikācijas karti. Likums man liedza doties ārpus mājas, neņemot līdzi savu karti. Taču, kad eidoloni aprija pasauli, identifikācijas karte bija pēdējais, par ko es domāju.

Es atkal sāku trīcēt. „Pazaudēju,” es atbildēju savā griezīgajā balsī.

„Ak tā! Kā tad jūs to pazaudējāt?”

Es nedrīkstēju policistam teikt, ka pirms desmit vai divpadsmit gadiem es to pavasara tīrīšanas laikā izmetu. Taču otrs policists sajuta manu vilcināšanos, pirms paguvu sagudrot ticamu attaisnojumu.

„Es divreiz nevaicāšu. Kur ir jūsu identifikācijas karte, ser?”

„Man... man tās nav.”

„Kā tad!” viņš teica. „Jūs taču zināt, ka par to mēs varam jūs arestēt. Un arī par *to*.” Viņš ar steku norādīja uz ezera krastu. „Sasodīti nepiedienīga uzvedība sabiedriskā vietā, lūk, kas tas ir!”

„Frānsis!” teica pirmais policists. „Panāc šurp! Jūs,” viņš teica, norādīdams uz mani, „nekustieties no vietas!”

Mani bija pietiekami daudz reizi arestējuši, lai es prastu pamanīt, ka policistu starpā veidojas viedokļu nesaskaņas. Es noklausījos viņu sarunu un apsvēru domu bēgt. Vakara klusumā viņu čuksti bija sadzirdami, man vajadzēja tikai nedaudz sasprindzināt dzirdi, lai ezera viņņošanās netraucētu noklausīties. Viens bija skaidrs — viņi strīdējās.

„Mēs viņu vedīsim uz iecirkni,” teica Frānsiss, pie deguna joprojām turēdams mutautiņu.

„Viņš jāved uz slimnīcu!” teica otrs policists.

„Tu droši vien joko.”

„Pa gabalu jau redzams, ka nabaga vecais ir apjucis. Ieskaties viņam acīs! Droši vien nav pie pilna prāta. Iespējams, viņš ir kāda tēvs.”

„Varbūt friči tieši grib, lai mēs tā domājam.”

„Paskatieties uz viņa rētām! Viņam noteikti nav bijusi mierīga dzīve. Varu derēt, ka cīnījies Lielajā karā.”

„Varbūt viņš cīnījies Vācijas labā.”

„Tu mazliet pārspīlē, ne?”

„Nē. Tu mazliet slinko.”

„Ļauj man pašam tikt skaidrībā ar nabaga zelli!”

Viņi atgriezās. Es nebiju izkustējies. Es zināju, ka nebiju pienācīgā formā, lai man izdotos aizbēgt. Viņi mani noķertu, un tas izgāztu manu misiju, pirms tā vēl būtu sākusies.

Savos jaunības gados es būtu apsvēris domu tiem abiem negaidīti uzbrukt. Un ļoti veiksmīgā dienā man tas, iespējams, izdots. Tomēr tagad biju vecāks un gudrāks, tas ir, lēnāks, un sapratu, ka pietiktu ar vienu labi notēmētu steka sitienu, lai iekultos vēl lielākās nepatīkšanās.

Pirmais policists atkal uzņēmās iniciatīvu, un tas manī viesā jaunās cerības. „Kā jūs sauc, ser?”

Viņa pieņēmums, ka es biju Lielā kara veterāns, pasvieda man ideju. Es teicu: „Džons Stīvensons, policista kungs!”

„Kur jūs dzīvojat, Stīvensona kungs?”

„Sentpankrasā.” Nosaucu viņam vecā vīra adresi. Joprojām to zināju no galvas, es tajā vietā apprecējos.

„Vai jums uz rokas nav nekāda veida personu apliecinošu dokumentu? Varbūt maks?”

Bailes atkāpās, pārklājušas muguru ar mitriem sviedriem. Es centos neizrādīt atvieglojumu. Jau agrāk pietiekami bieži esmu bijis šādās situācijās, lai saprastu, ka mani laidīs vaļā. Viņi var vest mani uz slimnīcu, bet tā nebūtu problēma. Jebkurā slimnīcā būtu labāk nekā cietumā.

„Jā,” es viņam teicu, „man ir maks.”

„Vai drīkstu to apskatīt?”

Es pamāju ar galvu un ieliku roku jakas kabatā. Es taustījos kabatā lēni un piesardzīgi, lai neizbiedētu policistu. Es atradu kabatā meklēto un pasniedzu to viņam. Viņš pasniedza elektrisko lukturi Frānsisam, kas tā mesto gaismas staru notēmēja tieši uz mani. Viņš atvēra un šķirstīja manu maku kabatas luktura mestajā gaismā. Viņš sarauca pieri. Tad viņš vēlreiz uz mani paskatījās.

Tagad bija viņa kārta vilcināties.

„Kāds, lūdzu, bija jūsu vārds?”

„Stīvensons,” es atkārtāju.

„Pareizi. Tā jūs teicāt.” Viņš to izrunāja laipni un lēni. Taču viņa neaizņemtā roka uzmanīgi nolaidās līdz stekam, kas karājās pie viņa

vidukļa. Tieši tanī mirklī man tapa skaidrs, ka biju iekļūvis pamatīgā ķezā.

Viņa acis bija kā piekaltas manam makam. „Sakiet, lūdzu, kas ir Viljams Bauklerks?”

„Sūdu būšana!” es teicu.

Frānsiss nosmikņāja. „To jūs jau paspējāt, vai ne?”

Kaut kur tumsā dzirdēju noklikšķam rokudzelžus.

1940. gada 12. maijs

Asinszāles štābs, Londona, Anglija

Vila nogrieztā pirksta stumbeni pārņēma paralizējošas sāpes. Viņš nekad dzīvē nebija izjutis tādas sāpes, nekad nebūtu varējis iztēloties tādas sāpes kā tās, ko sajuta brīdī, kad Māršs aizcirta dārznieka šķēres. Piededzināšanas process bija vēl sāpīgāks, jo šķita, ka tas ilgst veselu mūžību. No viņa sakropļotās rokas sāpes izvirda kā balta, karsta lava, kas piepildīja viņa vēnas, pārvērta viņa sirdi oglē, viņa smadzenes — pelnos.

Vils aiz sāpēm sarāvās tik spēcīgi, ka izrāva roku no ārsta tvēriena. Ārsts drūmi paskatījās.

„Piedodiet!” Vils, aizsmakušā balsī čukstēdams, izdvesa. Enohiešu valodas ietekme uz balss saitēm apvienojumā ar neprātīgu kliegšanu, kamēr mutē ir sakosts koka gabals, bija padarījusi viņa kaklu vārīgu. Viņam šķita, ka kustas zobi.

Ārsts uzmeta Stīvensonam dzēlīgu skatienu. Vils nezināja šī vīra vārdu. Viņš bija jūras spēku mediķis, bet laikam nolīgts darbam SID, nevis Admirālītātē. Tas bija tikai minējums, bet bija acīmredzams, ka ārsts un Stīvensons bija pazīstami. Un ārsts nebija jautājis par to, kā Vils zaudējis pirkstu, viņš neizrādīja interesi ne par ko citu kā tikai brūces apstrādi. Vai kaut kā tamlīdzīgi, Vils to bija secinājis

to dažu īso mirkļu laikā, kad aiz sāpēm nejuka prātā. Viņš bija zaudējis samaņu tieši pēc rituāla un jutās tā, it kā jebkurā brīdī atkal varētu zaudēt samaņu.

Stīvensons kurnēja: „Dieva dēļ, Bauklerk! Jums nevienam nekas nav jāpierāda. Paņemiet morfija devu! Vai ļaujiet konjakam remdēt sāpes!”

Viņš centās Vilam rokās iespiest pilnu glāzi, bet Vils no tās atteicās, atmezdams ar roku. Viņam atkal sagriezās galva šīs nelielās piepūles dēļ.

„Nē.” Sāpes bija tik neciešamas, ka viņam palika slikti. Tomēr viņš nolēma paciest jebko, lai nekļūtu līdzīgs savam vectēvam. Viņš sev nekad neļautu iet tā vecā, nenormālā, sagrautā dzērāja pēdās. Vils sev jau sen bija zvērējis, ka nekad nepieskarsies alkoholam. Nekādas fiziskās sāpes nepiespiestu viņu piekāpties. Pat ne šī spīdzināšana. Viņš būs labāks cilvēks nekā viņa vectēvs pat tad, ja šie centieni viņu iznīcinās.

Vils saprata, ka agrāk vai vēlāk viņam būs jāpaskaidro Obrījam, kur pazaudējis pirkstgalu. Vai šis ievainojums bija pārāk traks, lai varētu ticami attaisnoties, ka tas bijis negadījums, strādājot dārzā? Vismaz šādā skaidrojumā būtu daļa patiesības. Šis šķēres pirms ilga laika, vēl vectēva laikos, bija piederējušas vienam no Bestvudas dārzniekiem.

Vils gandrīz zaudēja samaņu, kad savainoto roku vēlreiz pasnie-
dza ārstam. Viņam izdevās pateikt: „Lūdzu, turpiniet, ārsta kungs!”

Ārsts nopūtās, uzmetot sapņainu skatienu morfija tūbiņai, kas neatvērta stāvēja uz galda. Stīvensons pārliecās pār Vila krēslu un ar savu svaru piespieda Vila roku pie roku balsta. Ņemot vērā, ka viņam bija tikai viena roka, Stīvensona tvēriens bija kā dzelzs stīpas apkārt mucai. Ārsts vēlreiz pacēla gludekli.

Vils sakoda zobus. Jā, tie noteikti kustējās.

Klusā čurkstēšana savijās ar sāpēm, kas nokaitētas līdz baltkvēlei, karstākas nekā zemes kodols, un tās pārpludināja Vila ķermeni.

Augšup ap stumbeni vijās zili melnu dūmu smalkie savijumi, savilkdami uz viņa plaukstas virspuses taukainas švikas. Vecā vīra kabinetu piepildīja apdegušas miesas smirdoņa.

Vils aplūkoja telpu, lai atrastu kaut ko, kas palīdzētu novērst viņa uzmanību no sāpēm. Tie viņa prāta nostūri, kas vēl bija spējīgi apzināti domāt, pūlējās atrast kaut ko, kam pievērst visu uzmanību. Kā viņš te bija nonācis?

Ķigānu klaidone. Eidoloni. Māršs.

Kas viņa bija? Ko viņa spēja izdarīt? Kāpēc viņas galvā bija implantēti vadi? Ko viņai bija nodarījis fon Vestarps? Un kā tie cilvēki Taragonas diafilmā spēja paveikt tik kļedzoši nedabiskus varoņdarbus, nelūdzot palīdzību eidoloniem? Tas nebija iespējams. Tomēr eidolonu atbilde bija tikpat nepārprotama kā to dusmas. Klaidone nebija viņu roku darbs.

Šī bija tieša atbilde. Un tā maksāja viņa pirkstgalu. Tas bija muļķības kalngals iedomāties, ka viņam piemita pietiekamas zināšanas, lai vadītu pārrunas ar eidoloniem. Viņam bija paveicies. Asins cena būtu varējusi būt vēl augstāka.

Vēl jo dīvaināk... kāpēc eidoloniem jādod kādam vārds? Ko nozīmēja šis vārds? Un kāpēc tie bija izvēlējušies Māršu? Šķita, it kā tie viņu pazītu, atzītu, bet eidoloni neatpazīna atsevišķus cilvēkus. Tie cilvēki uztvēra kā traipu kosmosā, kā kaut ko pretīgu, kā invāziju, kas jāizskauž. Neko vairāk.

Tas viss bija pārāk satraucoši, lai to apcerētu. Vils centās koncentrēt uzmanību uz ne tik biedējošiem noslēpumiem.

Viņš pārējos bija brīdinājis, lai tie gatavojas dīvainām parādībām. Lai gan patiešām nekas nespēj cilvēku morāli sagatavot tam, kā eidolona klātbūtnē pasaule sagriežas un izplūst kā svece uz kamīna degošā mājā. Pat pieredzējuši burvji laiku pa laikam sajūk prātā. Vils atcerējās kalpu stāstus par viņa tēvu.

Šī vakara pārrunas ne ar ko neatšķīrās no citām. Fantomu smaržas, noslēpumainas skaņas, svešādas sajūtas. Sekas bez cēloņiem.